

GEDRAGSCODES VOOR KBF CLUBS

De sportbegeleider

SPORT.
VLAANDEREN

I. GEDRAGSCODE VOOR DE SPORTBEGELEIDER

I.A. Doelstelling van de gedragscode

De onderstaande gedragscodes draaien allemaal rond kernwaarden die wij als sportorganisatie hoog in het vaandel dragen, zoals respect, integriteit, loyaliteit, discretie en fair-play. De sportorganisatie wenst met volgende gedragscodes aan te tonen welk gedrag wenselijk is en welk gedrag afgekeurd wordt. De lichamelijke, psychische, sociale en seksuele integriteit van de sporter dient te worden gerespecteerd. Elke overtreding van de gedragscode, evenals elk misdrijf dat gepleegd wordt, kan tuchtrechtelijk gesanctioneerd worden. Dit betekent dat de persoon in kwestie bijvoorbeeld kan uitgesloten worden van de sportorganisatie of van activiteiten die door de sportorganisatie georganiseerd worden.

I.B. De overkoepelende principes bij de sportbeoefening

- Er wordt getraind en aan wedstrijden deelgenomen op een manier waarbij de gezondheid van de sporter en het correct ethisch handelen gewaarborgd wordt, altijd en overall.
- Van trainers en begeleiders wordt verwacht dat er een met ouderlijke zorg omgaan met de jongere deelnemers. Deze ouderlijke zorg start bij aanvang van de training en eindigt bij het einde van de training. Uiteraard blijven begeleiders / trainers een voorbeeldfunctie behouden voor en na de trainingen.
- Er wordt specifieke begeleiding voorzien en aandacht besteed aan kinderen door rekening te houden met hun ontwikkelingsniveau en eigenheid, zowel fysiek, als mentaal. De positieve waarden in de jeugdsport worden nagestreefd.
- Sportiviteit, respect en fair-play gelden zowel ten aanzien van clubleden, als ten aanzien van tegenstrevers, trainers, scheidsrechters en supporters, ongeacht hun geslacht, culturele achtergrond, geartheid, herkomst, sociale status, handicap, geloof of levensbeschouwing, politieke of syndicale overtuiging, taal of gezondheidstoestand.
- Regels en reglementen zijn gekend en worden gerespecteerd. Pesterijen, doping, drugs, intimidatie, machtsmisbruik, wedstrijdvervalsing, ongewenst seksueel gedrag, agressie en geweld zijn strikt verboden. Het plegen van misdrijven is uit den boze. Eenieder dient hiertoe zijn steentje bij te dragen. Neem je verantwoordelijkheid op als je dingen ziet / hoort die in strijd zijn met deze gedragscode.
- De sporter wordt beschermd tegen de negatieve effecten die sport kan veroorzaken zoals prestatiedruk, blessures of gezondheidsrisico's.

I.C De gedragscodes

I.C.1. Algemeen

Van een sportbegeleider wordt verwacht dat hij/zij ernstig handelt en dat hij/zij zich bewust is van zijn voorbeeldfunctie, dat wil zeggen dat hij/zij handelt overeenkomstig de geldende standaard en opleiding, waarbij het er niet toe doet of de sportbegeleider al dan niet een vergoeding voor zijn begeleiding ontvangt.

In het bijzonder dient de sportbegeleider minstens volgende gedragscodes respecteren.

- De sportbegeleider zorgt voor een gezonde, ethische en veilige sportomgeving, waarin veiligheid gewaarborgd is (en ook zo wordt ervaren) en hij/zij houdt zich aan de veiligheidsvoorschriften. De sportbegeleider is open en alert voor waarschuwingssignalen op dat vlak, en aarzelt niet om signalen door te geven aan het bestuur, het aanspreekpuntintegriteit, de medische of ethische commissie van club of federatie.
- Materiaal en accommodatie zijn essentieel voor trainingen, activiteiten en evenementen. Ga er met zorg mee om. Zorg ervoor dat de eigenaar je graag ziet terugkomen. Rotsen mogen misschien geen stem hebben maar dwingen mogelijk nog meer respect af dan eender welke andere accommodatie.
- De sportbegeleider kent en handelt naar de regels en de richtlijnen, informeert de sporter erover (bv. deel te laten nemen aan informatiemomenten), en ziet erop toe dat de reglementen, regels, gedragscode en andere normen door eenieder toegepast worden.
- De sportbegeleider is zorgvuldig en oprecht bij het vermelden van ervaring, functies en relevante feiten vóór en gedurende zijn/haar aanstelling als sportbegeleider. De sportbegeleider die een relatie heeft met een sporter, informeert onmiddellijk het bestuur en/of het aanspreekpunt integriteit van de club hierover.
- De sportbegeleider is een voorbeeld voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht. Hij/zij gedraagt zich hoffelijk en respectvol, onthoudt zich van grievende en/of beledigende opmerkingen. Dit geldt zowel bij rechtstreekse contacten met anderen, als bij het gebruik van communicatiekanalen zoals sociale media, apps, internet of het maken van geluids- of beeldmateriaal.
- De sportbegeleider respecteert de waardigheid van elke persoon, sluit niemand uit en zal geen discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen maken en gedragingen stellen. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele oriëntatie, culturele achtergrond, leeftijd, beperking of andere kenmerken.
- De sportbegeleider is zich bewust van machtsongelijkheid en (soms ook) afhankelijkheid. Hij/zij misbruikt de positie niet om op onredelijke of ongepaste wijze macht uit te oefenen.
- De sportbegeleider neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Wanneer iets wordt aangeboden

om iets te doen of na te laten, meldt de sportbegeleider dit onmiddellijk aan het bestuur van de sportorganisatie.

- De sportbegeleider stelt nooit informatie beschikbaar aan derden die nog niet openbaar gemaakt is en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Hij/zij wedt niet op de sportwedstrijden en sportcompetitie van de sportvereniging waarin hij betrokken is.
- In de nabije aanwezigheid van minderjarige sporters drinkt de sportbegeleider geen alcohol en rookt hij/zij niet.

I.C.2. Specifieke bepalingen omtrent seksueel grensoverschrijdend gedrag

Er dient extra aandacht te worden geschonken aan de fysieke en seksuele integriteit van de sporter die ten allen tijde dient te worden gerespecteerd.

- Klimmen is een non-contactsport. Geen enkele aanraking is noodzakelijk en kan onverantwoord plaatsvinden
  - De sportbegeleider zal enkel sporttechnische fysieke handelingen m.b.t. de sporter verrichten die tot zijn bekwaamheid en taken behoren en/of voor de sportbeoefening noodzakelijk zijn. De sportbegeleider zorgt ervoor dat daar waar lichamelijk contact noodzakelijk en functioneel is voor de sportbeoefening, hij/zij de bedoeling van de handeling duidelijk.
  - Bij klimmen zijn spotten, power spotten en verbeteren van houdingen en bewegingen op een manier zodat deze niet storend ervaren kan worden door een van de partijen.
- De sportbegeleider neemt **niet deel aan seksueel grensoverschrijdend gedrag**, noch zal hij/zij anderen daartoe aanmoedigen.
  - De sportbegeleider zal door feitelijke interventie een klaarblijkelijke vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag waarvan hij/zij getuige is of waarvan hij/zij op de hoogte wordt gesteld of getuige van is onmiddellijk (doen laten) stoppen en de nodige hulp (laten) bieden aan het slachtoffer.
  - De sportbegeleider zal geen seksueel of erotisch geladen sfeer creëren (door woord, gedrag, vertoning filmbeelden, aankleding omgeving, etc.) of aan het voortbestaan daarvan een bijdrage leveren. De sportbegeleider zal zijn begeleiderstaken rondom en tijdens een sportactiviteit correct uitvoeren zodat geen gelegenheid ontstaat voor seksueel grensoverschrijdend gedrag.
  - De sportbegeleider houdt rekening met wat de sporter als seksueel intimiderend ervaart (bijvoorbeeld iemand naar zich toe trekken om te kussen bij begroeting en afscheid, zich tegen de sporter aandrukken en andere ongewenste aanrakingen).

GEDRAGSCODES VOOR DE SPORTBEGELEIDER

- De sportbegeleider zal zich onthouden van seksueel getinte opmerkingen, schunnigheden, ontboezemingen over eigen of andermans seksleven, via eender welk communicatiemiddel.
- De sportbegeleider mag niet ingaan op seksuele/erotische verlangens of fantasieën van een seksueel minderjarige sporter (< 16 jaar).
- De sportbegeleider zal onmiddellijk **melding doen van een incident** of situatie m.b.t. seksueel grensoverschrijdend gedrag bij het aanspreekpunt integriteit of het bestuur van club of federatie. De sportbegeleider mag anderen (zoals een sporter of andere begeleider) niet ontmoedigen of beletten om melding te doen of een klacht in te dienen inzake seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- De sportbegeleider zal zich ervan onthouden de sporter te behandelen op een wijze die de sporter in zijn/haar **waardigheid** aantast én verder in het **privéleven** van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijke gestelde doel. De sportbegeleider zal tijdens trainingen, stages, wedstrijden en reizen **gereserveerd** en met **respect** omgaan met de sporter in de ruimten waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de slaapkamer. Zo zal de sportbegeleider:
  - zich niet onnodig en/of zonder toestemming van de sporter bevinden in of naar binnen kijken/gluren in ruimtes die door de sporter worden gebruikt als privéruimtes, zoals douches, kleedkamers, toiletten, slaapkamers en soortgelijke ruimtes, waarin de sporter mag veronderstellen zich te kunnen gedragen alsof hij/zij alleen en ongezien is.
  - de sporter niet bij herhaling of op systematische wijze privé alleen thuis of een andere afgezonderde plaats uitnodigen wanneer deze ontmoeting vanuit de begeleidingstaak niet nodig is en/of elders kan worden georganiseerd, zoals in een clubgebouw of een publieke gelegenheid.
  - de sporter op geen enkele wijze systematisch isoleren en niet systematisch een één-op-één relatie tussen sportbegeleider en sporter realiseren, zonder dat daar sporttechnische redenen voor zijn.
- De sportbegeleider zal zich **onthouden van elke vorm van seksueel of emotioneel machtsmisbruik of intimidatie** tegenover de sporter. Zo zal de sportbegeleider:
  - geen dwang uitoefenen of op enigerlei wijze misbruik maken van het machtsverschil dat bestaat tussen hem en de sporter, met het kennelijke oogmerk de sporter tot seksuele handelingen te dwingen, daartoe te verleiden of over te halen, of die te dulden.
  - geen (im)materiële voordelen of vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling (seksuele) tegenprestaties te vragen.

GEDRAGSCODES VOOR DE SPORTBEGELEIDER

- De sportbegeleider zal meewerken aan het intern / extern (voor)onderzoek en de interne tuchtprocedure die naar aanleiding van een aangifte m.b.t. seksueel grensoverschrijdend gedrag bij een tuchtcommissie of onderzoeksinstantie aanhangig is. Hij / zij zal gevolg geven aan een oproeping voor de tuchtcommissie.

I.C.3 Extra Richtlijnen voor een goede werking

Algemeen

- Wijs je deelnemers op het belang van veiligheid en creëer zelf veilige trainingsomstandigheden.
- Als trainer/coach ben je verantwoordelijk voor het aanleren van de sport én voor het gedrag van de deelnemer tijdens de activiteit. Besteed aan beide aspecten voldoende aandacht een neem je verantwoordelijkheid hierin op.
- Laat de veiligheid en gezondheid van je deelnemers primeren op de sportieve prestaties.
- Leer je deelnemers dat de spelregels (reglementen) en gedragscodes voor iedereen gelden.
- Respecteer steeds de beslissingen van scheidsrechters, wedstrijdverantwoordelijken en juryleden en breng dit over op alle sporters.
- Werk aan je eigen competentieniveau en school je regelmatig bij als trainer.
- De begeleider onthoudt zich van seksueel getinte verbale intimiteiten.

Voor/na de activiteit

- Pas de trainingsinhouden aan zodat de lessen zijn aangepast aan het niveau van de deelnemer. Differentieer waar nodig en zorg voor succesbeleving op elk niveau
- Ook voor en na de trainingen heb je een taak en verantwoordelijkheid. Ook de vlotte samenwerking en communicatie met de ouders, andere trainers, bestuurders, ... maakt hiervan deel uit.
- De begeleider zal tijdens de trainingen, stages en wedstrijden gereserveerd en met respect omgaan met de deelnemer en met de ruimten waarin de deelnemer zich bevindt zoals kleedkamers. Je betreedt nooit zonder aankondiging en of toestemming de kleedkamer. Met uitzondering van levensbedreigende situaties. Mannelijke trainers gaan niet in de kleedruimte van de dames en omgekeerd.

Tijdens de activiteit

- Wees concreet en duidelijk in je communicatie. Deelnemers zijn heel vatbaar voor jouw advies. Positief communiceren is de boodschap, ook non-verbaal.
- Let op je manier van communiceren en vermijd slecht en ongeleefd taalgebruik. Schreeuw niet en maak de sporters nooit belachelijk als zij fouten maken of een wedstrijd verliezen.

GEDRAGSCODES VOOR DE SPORTBEGELEIDER

- Bedenk dat kinderen voor hun plezier sporten en iets willen leren. Winnen is een onderdeel van de sport, verliezen ook.
- Hou rekening met de leefwereld van je sporters. Bijvoorbeeld examenperiode enz.
- Een positieve sportsfeer staat garant voor een positief sportresultaat. Elke deelnemer heeft zijn/haar kwaliteiten. Maak de deelnemer daarvan bewust. Een compliment is een basisfundament om tot een positief zelfbeeld te komen.

Handtekening sportbegeleider:

[naam]

SPORT.
VLAANDEREN

